

Korba liivakarjääri keskkonnaloa andmisest keeldumine

1. OTSUS

Arvestades alljärgnevat, võttes aluseks maapõueseaduse § 55 lõike 2 punkti 12, haldusmenetluse seaduse § 61 lg 1, looduskaitseaduse § 30 ja § 50, keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 52 lõike 1 punkti 4, Marina Minerals OÜ esitatud taotluse nr T-KL/1020270 ning tuginedes Maves OÜ tellitud eksperthinnangule „Korba liivakarjääri rajamise mõjude hinnang must-toonekurele, väikekonnakotkale ja kanakullile“ (koostaja OÜ Clanga, Renno Nellis), **otsustab Keskkonnaamet:**

1.1. Keelduda ettevõttele Marina Minerals (reg. kood 11349875) maavara kaevandamise keskkonnaloa andmisest Korba liivakarjääri mäeeraldisel.

2. ASJAOLUD

2.1. Keskkonnaloa taotluse läbivaatamine

Marina Minerals OÜ (reg. kood **11349875**, aadress Harju maakond, Tallinn, Kesklinna linnaosa, Jalgpalli tn 21, 11312) esitas 09.09.2023 Keskkonnaametile keskkonnaloa taotluse T-KL/1020270 (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 09.09.2023 dokumendina nr DM-125770-1).

Taotletav Korba liivakarjäär asub Järva maakonnas Paide linnas Korba külas riigile kuuluval katastriüksusel Männiku (katastritunnus 56701:001:0293), mille riigivara valitseja on Kliimaministeerium ja volitatud asutus on Riigimetsa Majandamise Keskus. Taotletava mäeeraldisel teenindusmaa pindala on 10,63 ha ja mäeeraldisel pindala 9,25 ha.

Taotletav mäeeraldis hõlmab Korba maardla täiteliiva aktiivse tarbevaru plokkide 3 ja 4. Maavara aktiivne tarbevaru kokku on 222 tuhat m³ ja kaevandatav varu kogus on 214 tuhat m³. Maavara kavandatav kasutusvaldkond on üld- ja teedehitus. Taotletav keskmine tootmiskaht aastas on 35 tuhat m³. Keskkonnaluba taotletakse 8 aastaks. Kaevandatav maa kasutamise otstarbeks metsamaa.

Keskkonnaloa taotlust on kontrollinud maavarade registri vastutav töötaja (Maa-amet, nüüd Maa- ja Ruumiamet 14.09.2023 nr 9-3/23/13145-2, registreeritud KOTKAS-s 14.09.2023 nr DM-125770-3).

Keskkonnaamet kontrollis taotleja esitatud taotlusmaterjalide vastavust maapõueseaduses (*MaaPS*), keskkonnaseadustiku üldosa seaduses (*KeÜS*), keskkonnaministri 23.10.2019 määruses nr 56 „Keskkonnaloa taotlusele esitatavad täpsustavad nõuded ja loa andmise kord ning keskkonnaloa taotluse ja loa andmekoosseis“ sätestatud nõuetele ning pidas andmeid piisavaks taotluse menetlemiseks.

Riigilõiv 1000 eurot on tasutud 09.09.2023 riigilõivuseaduse § 136² lõike 1 punkti 4 kohaselt (Riigilõivuseaduse 01.07.2023 – 31.12.2023 kehtinud redaktsioon).

2.2. Keskkonnaloa taotluse ning otsuse eelnõu avalikustamine ning menetlusosaliste teavitamine

KeÜS § 47 lõike 2 kohaselt avaldatakse keskkonnaloa taotluse menetlusse võtmise kohta teade väljaandes Ametlikud Teadaanded ja kohalikus või maakondlikus ajalehes. Teate võib jätta kohalikus või maakondlikus ajalehes avaldamata, kui kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnanäring või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaamet jättis keskkonnaloa taotluse menetlusse võtmise teate avalikustamata kohalikus või maakondlikus ajalehes, kuna kavandatav tegevus on väikese mõjuga ja sellega kaasnev keskkonnanäring või keskkonnarisk on väike (menetluse võtmise hetkel EELIS-s teadaolevad pesitsuselupaigad asusid karjäärist kaugemal) ning kavandatud tegevuse vastu puudub piisav avalik huvi.

Taotluse (T-KL/1020270) menetlusse võtmine on 29.09.2023 avalikustatud ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Keskkonnaamet teavitas 29.09.2023 kirjaga nr DM-125770-4 kaevandamisloa taotluse esitamisest ja avatud menetluse algatamisest KeÜS § 46 lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud isikuid.

Taotluse avalikustamise käigus laekus arvamusi.

Põllumajandus- ja Toiduamet esitas 03.10.2023 kirjaga nr 6.2-1/8592-1 (registreeritud KOTKAS-s 03.10.2023 nr DM-125770-6) arvamuse.

Teavitasite Põllumajandus- ja Toiduametit 29.09.2023. a kirjaga nr DM-125770-4, et Keskkonnaamet on võtnud menethusse Marina Minerals OÜ (registrikood 11349875) poolt esitatud Korba liivakarjääri keskkonnaloa taotluse (registreeritud PTA DHS 6.2-1/8592).

Juhime tähelepanu, et Põllumajandus- ja Toiduamet on 07.09.2023. a kirjaga nr 6.2-2/39050 (lisatud manusena teenus-2324235.asice) Marina Minerals OÜ-le (registrikood 11349875) andnud tingimustega nõusoleku Korba liivakarjääri keskkonnakaitseloa taotlemiseks Männiku (tunnus 56701:001:0293) kinnistul.

Kinnisasjal, millel paikneb maaparandussüsteem, veetaseme reguleerimine (MaaParS § 50) ning lisavee juhtimine maaparandussüsteemi (MaaParS § 53) tuleb kooskõlastada ehitus- või muu loa andja või ehitusteatise menetleja poolt Põllumajandus- ja Toiduametiga.

Põllumajandus- ja Toiduamet soovib saada ka edasise menetluse käigu osas teavitusi, kui kavandatud tegevusega on puutumus maaparandusseadusest tuleneva maaparandussüsteemi rajatistega.

Marina Minerals OÜ edastas 16.10.2023 kirjaga (registreeritud KOTKAS-s 17.10.2023 nr DM-125770-7) Keskkonnaametile kirjavahetuse, mis toimus Marina Minerals OÜ ja Transpordiameti vahel seoses kavandatava Korba liivakarjääri ning selle väljaveoteega. Marina Minerals OÜ ei nõustunud Transpordiameti 06.09.2023 kirja nr 7.1-7/23/18778-2 sisuga, milles amet ei kooskõlastanud Korba liivakarjääri maavara kaevandamise loa taotlust, kuna dokumentides esitatud kujul, võimalus maavara väljaveoks puudus.

Pärast mõningast arutelu nii kirja kui ka telefoni teel leidsid osapooled kompromissi, kus väljavedu siiski on võimalik, kus kaevandaja peab võtma omale vastutuse teele tekitatavate võimalike kahjude likvideerimiseks, kui kaevise transpordist peaksid need tekkima. Vastava keskkonnaloa saamisel peab Marina Minerals OÜ ja Transpordiamet sõlmima sellekohase koostöölepingu. Kirjavahetuses on nähtav Transpordiameti kooskõlastus.

Transpordiamet edastas 23.10.2023 kirjaga nr 7.1-7/23/20719-2 (registreeritud KOTKAS-s 23.10.2023 nr DM-125770-8) arvamuse Korba liivakarjääri taotluse kohta.

Transpordiamet, tutvunud esitatud taotlusega, märgib järgmist:

- 1. Maavara väljaveoks tuleb enne Transpordiameti poolse kaevandamisloa kooskõlastuse andmist Marina Minerals OÜ ja Transpordiameti vahel sõlmida riigitee taastamiskohustuse või koostöö leping, milles Marina Minerals võtab kohustuse väljaveo ajal ja tagada tee kasutatavus ja kandevõime ning kaevandamisloa järgselt tee taastada vedude eelsega sarnasesse konditsiooni.*
- 2. Kavandatavale riigitee (kogujatee) ristumiskohale tuleb taotleda Transpordiametilt nõuded projekti koostamiseks vastavalt EhS § 99 lg 3.*

Eraisik T.P esitas 31.10.2023 (registreeritud KOTKAS-s 31.10.2023 nr DM-125770-9) Keskkonnaametile soovi saada informatsiooni menetlusest ning olla kursis kõikide menetlusprotsesside ja -toimingutega.

Keskkonnaamet edastas 21.11.2023 kirjaga nr DM-125770-10 Transpordiameti 23.10.2023 kirja nr 7.1- 7/23/20719-2, milles amet seadis omapoolsed tingimused Korba liivakarjääris keskkonnaloa väljastamiseks ja maavara kaevandamiseks.

Marina Minerals OÜ vastas 21.11.2023 kirjaga (registreeritud KOTKAS-s 28.11.2023 nr DM-125770-11), mille koopia edastati ka Transpordiametile.

Anname teada, et oleme Transpordiameti kirjaga tutvunud ja seal toodud tingimustega nõus. Juhul kui Transpordiamet soovib enne kaevandamisloa kooskõlastuse andmist Marina Minerals OÜ ja Transpordiameti vahel riigitee taastamiskohustuse või koostöö lepingu sõlmimist, siis palume Transpordiametil vastav dokument ette valmistada ja meile tutvumiseks saata.

MaaPS § 49 lõike 6 alusel saatis Keskkonnaamet 29.09.2023 kirjaga nr DM-125770-5 Korba liivakarjääri keskkonnaloa taotluse kohalikule omavalitsusele (Paide Linnavalitsus) arvamuse avaldamiseks. Paide Linnavalitsus edastas 30.11.2023 kirjaga nr 65 (registreeritud KOTKAS-s 04.12.2023 nr DM-125770-12) Paide Linnavolikogu 23.11.2023 otsuse nr 65, milles linnavolikogu nõustus Korba liivakarjääri maavara kaevandamise keskkonnaloa andmisega tingimuslikult.

- 1. Osäühing Marina Minerals kohustub enne kaevandustegevuse algust tegema Kruusma (katastritunnus 56701:001:0892), Pudimäe (katastritunnus 56502:001:0229) ja Kükita (56701:001:0554) kinnisasjade kaevudes veeuuringud (kvaliteedi uuring, veetaseme uuring);*
- 2. Kaevandustegevuse tagajärjel seirepunktides põhjavee koguse vähenemise tuvastamisel peab toimuma kompensatsioonimeetmete rakendamine (ajutiselt joogivee tagamine mahutiga, uute kaevude rajamine, kaevude läbipesemine, filtersüsteemide soetamine vms), et oleks tagatud kvaliteetne joogivesi;*
- 3. Osäühingul Marina Minerals ei ole lubatud kasutada Korba liivakarjääri teenindava teena 5650049 Pudimäe teed;*

4. Enne kaevandusloa eelnõu koostamist tellida eksperthinnang, mis käsitleb Korba liivakarjääris kavandatava kaevandustegevuse mõju Pärnu jõe.

Keskkonnaamet edastas 04.12.2023 kirjaga nr DM-125770-13 kohaliku omavalitsuse otsuse taotlejale arvamuse avaldamiseks.

Marina Minerals OÜ esitas 04.12.2023 (registreeritud KOTKAS-s 07.12.2023 nr DM-125770-15) seisukoha kohaliku omavalitsuse arvamusele.

Marina Minerals OÜ annab teada, et on kohaliku omavalitsuse poolt seatud tingimustega tutvunud ja nendega nõus.

Keskkonnaamet küsis 05.02.2024 kirjaga nr DM-125770-16 lisateavet, paludes esitada Korba liivakarjääri keskkonnaloa taotluse edasiseks menetlemiseks eksperthinnang, mis käsitleb tegevuse mõju kaitsealustele linnuliikidele (eelkõige väike-konnakotkas ja must-toonekurg) ning koosmõju koos teiste piirkonnas olevate karjääridega ja maaparandusobjektidega (kumuleeruv mõju).

Marina Mineral OÜ vastas 16.02.2024, leides, et Kobra liivakarjääri keskkonnaloa väljastamisel puudub vajadus täiendava ekspertiisi tellimiseks.

Keskkonnaamet 15.03.2024 kirjaga nr DM-125770-18 märkis, et eksperthinnangu vajadus tuleneb ka kohaliku omavalitsuse (Paide Linnavolikogu) 23.11.2023 otsusest nr 65.

Otsuse punkt 1.4. sätestab järgmist „*Enne kaevandusloa eelnõu koostamist tellida eksperthinnang, mis käsitleb Korba liivakarjääris kavandatava kaevandustegevuse mõju Pärnu jõe*“.

Otsuses toodud tingimustega olete nõustunud 04.12.2023 (KOTKAS 07.12.2023 kiri nr DM-125770-15). Lisaks selgitati, et kui loa taotleja ei nõustu mõne kohaliku omavalitsuse loa andmisega tingimusega, esineb Keskkonnaameti hinnangul MaaPS § 55 lg 1 p 11 kohane loa andmisest keeldumise alus, mistõttu ei saa Keskkonnaamet antud luba välja anda.

Keskkonnaameti hinnangul esineb eksperthinnangu esitamise jätmise korral MaapS § 55 lg 1 p 11 kohane loa andmisest keeldumise alus ning puudub veendumus, et karjääri avamisega ei kaasne olulist negatiivset mõju väike-konnakotkale (*Clanga pomarina*) ja must-toonekure (*Ciconia nigra*) toitumisaladele.

Marina Minerals OÜ vastas 15.03.2024 (registreeritud KOTKAS-s 18.03.2024 nr DM-125770-19).

Tulenevalt KKA 15.03.2024 kirjast nr DM-125770-18, milles juhite tähelepanu, et seoses KOV-i poolt seatud eritingimusega on vaja Korba kavandatava liivakarjääri osas siiski ekspertarvamus tellida, kus hinnatakse ära liiva kaevandamise mõju Pärnu jõe ja väike-konnakotkale ning must-toonekure toitumisaladele, siis anname teada, Marina Minerals OÜ nõustub KKA seisukohaga ja ekspertarvamuse tellime.

Marina Minerals OÜ 02.05.2024 (registreeritud KOTKAS-s 03.05.2024 nr DM-125770-20) kirjaga küsis arvamust eksperthinnangu koostaja kohta.

Keskkonnaamet vastas 03.06.2024 kirjaga nr DM-125770-21.

KeA peab oluliseks, et eksperthinnangu koostaja oleks pädev liigiekspert ning ei keela selle tellimist väljastpoolt Eesti Ornitoloogiaühing't ja KOTKAKLUBI'i. Juhul, kui ei kaasata kohe KeA soovitatud liigirühma eksperti, siis on see risk, et otsitud ekspert ei anna piisavalt pädevat hinnangut ning selle tulemusena ei kiida KeA eksperthinnangut heaks.

Keskkonnaamet pikendas 03.07.2024 kirjaga nr DM-125770-22 Korba liivakarjääri keskkonnaloa taotluse menetlustähtaega.

Marina Minerals OÜ 16.12.2024 (registreeritud KOTKAS-s 19.12.2024 nr DM-125770-23) kirjaga soovis kooskõlastada eksperdi.

Tulenevalt Keskkonnaameti 03.06.2024 kirjast nr DM-125770-21 soovime kooskõlastada keskkonnaloa taotluse raames nõutud lisauuringu eksperdi. Koostöös keskkonnaalaseid konsultatsiooniteenuseid pakkuva ettevõttega Maves OÜ pakume välja järgmise eksperdi: Korba liivakarjääri röövlinnuekspert - Arto Pello

Keskkonnaamet vastas 20.12.2024 kirjaga nr DM-125770-24, soovitades kaasata ekspertgrupi erialaspetsialisti. Keskkonnaekspert (Arto Pello) paneb kokku ekspertarvamuse ja liigiekspert vaatab selle üle ja annab arvamuse, kas töö on korrektne ja järeldused õiged (st ekspertarvamus retsenseeritakse röövlinnueksperdi poolt).

Marina Minerals OÜ vastas 07.01.2025 (registreeritud KOTKAS-s 08.01.2025 nr DM-125770-25).

Vastavalt Keskkonnaameti 20.12.2024 kirjale nr DM-125770-24 pakume Korba liivakarjääri linnustiku retsensendiks ja/või peaeksperdiksi ornitoloogi Renno Nellise.

Keskkonnaamet kinnitas 15.04.2025 kirjaga nr DM-125770-26 Korba liivakarjääri eksperthinnangu koostajad ja pikendas menetlustähtaega. *Keskkonnaamet on seisukohal, et Renno Nellis sobib Korba liivakarjääri linnustiku eksperdiksi ning retsensendiks Arto Pello koostatud ekspertarvamusele.* Keskkonnaamet palus esitada vastavasisuline eksperthinnang hiljemalt 16.06.2025.

Keskkonnaamet esitas 02.07.2025 kirjaga nr DM-125770-27 meeldetuletuse eksperthinnangu koostamiseks ning pikendas menetlustähtaega.

Marina Minerals OÜ 03.07.2025 kirjaga (registreeritud KOTKAS-s dokumendina DM-125770-28).

Vastuseks Keskkonnaameti 02.07.2025 kirjale nr DM-125770-27 anname teada, et Renno Nellis on hetkel andnud meile töö valmimise tähtajaks 15.10.2025. a. Vastava puhvriga palume Korba liivakarjääri linnustiku eksperthinnangu esitamise tähtajaks märkida 31.10.2025. a

Keskkonnaamet nõustus 03.07.2025 kirjaga nr DM-125770-29 eksperthinnangu esitamise tähtaja pikendamisega kuni 31.10.2025. Samuti pikendas Keskkonnaamet keskkonnamõju hindamise algamise või algamata jätmise otsuse tegemise tähtaega kuni 12.01.2026 ning menetlustähtaega kuni 03.03.2026.

Kuna eksperthinnangut ei olnud etteantud kuupäevaks laekunud, küsis Keskkonnaamet e-posti teel Marina Minerals OÜ-lt eksperthinnangu kohta.

Marina Minerals OÜ esitas 08.01.2026 Korba liivakarjääri kohta koostatud eksperthinnangu (registreeritud KOTKAS-s 09.01.2026 nr DM-125770-30).

Eksperthinnang on koostatud pädeva eksperdi poolt. Ekspert on välja toonud asjaolu, et planeeritaval kaevandusalal on leitud uus väike-konnakotka pesa. Väike-konnakotka püsielupaik ja elupaik on EELIS-sse kantud 12.09.2025. Pikaküla väike-konnakotka püsielupaik on kaitse alla võetud LKS § 50 alusel ning selle moodustab pesapuud ümbritsed 100 meetri raadiusega ala. Püsielupaigas kehtib looduskaitseaduses (LKS) §-s 30 ja §-s 50 sätestatud kaitsekord. Sihtkaitsevööndi kaitsekord, kus majandustegevus on keelatud. Seega ei saa Keskkonnaamet kaevandusluba välja anda.

3. KAALUTLUSED

3.1. Õiguslik alus

Kaevandamisloa andmisest keeldutakse maapõueseaduse § 55 lõike 2 punkti 12 alusel, arvestades, et kavandatav tegevus ei vasta kehtivatele õigusaktidele KeÜS § 52 lõike 1 punkti 4 tähenduses.

3.2. Keskkonnamõju hindamise vajalikkus

Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ § 1 lg 1 ja § 3 p 4 kohaselt peab otsustaja andma eelhindangu selle kohta, kas pealmaakaevandamine kuni 25 hektari suurusel alal on eeldatavalt olulise keskkonnamõjuga tegevus või mitte ning otsustama keskkonnamõju hindamise (KMH) algatamise või algatamata jätmise üle.

Kuna Keskkonnaamet keeldub keskkonnaloa andmisest põhjusel, et taotletava kaevandamisloa alusel tehtavad tööd võivad oluliselt ebasoodsalt mõjutada kaitstavat loodusobjekti ja seda ebasoodsat mõju ei saa muul viisil vältida kui loa andmisest keeldumisega, **ei ole põhjendatud kaaluda KMH algatamist või algatamata jätmist.**

3.3. Avalikustamise käigus ettepanekute ja vastuväidete kaalumine

3.3.1. Keskkonnaloa andmisest keeldumise otsuse eelnõu avalikustamise käigus esitatud ettepanekud ja arvamused

Kõiki esitatud ettepanekuid ja arvamusi on käsitletud ptk-s 2.2.

3.4. Kaalutlused keskkonnaloa andmisest keeldumisel

Vastavalt MaaPS § 55 lõike 2 punktile 12 keeldutakse kaevandamisloa andmisest, taotletava kaevandamisloa alusel tehtavad tööd võivad oluliselt ebasoodsalt mõjutada kaitstavat loodusobjekti ja seda ebasoodsat mõju ei saa muul viisil vältida kui loa andmisest keeldumisega.

Marina Minerals OÜ esitas 08.01.2026 (registreeritud KOTKAS-s 09.01.2026 nr DM-125770-30; AK alusega: AvTS § 35 lg 1 p 8) eksperthinnangu „Korba liivakarjääri rajamise mõjude hinnang musttoonekurele, väike-konnakotkale ja kanakullile“ (tellija Maves OÜ, koostaja OÜ Clanga, Renno Nellis).

Käesoleva hinnangu koostamise raames tehti planeeritava karjääri piirkonnas täiendavad välitööd, et välistada mõju seni teadmata kaitsealustele liikidele. Planeeritava karjääri maa-alal kasvavad vanad ja viljakad haava-segametsad, kus on kaitsealuste liikide esinemise tõenäosus suur.

Leiti uus väike-konnakotka püsielupaik (KLO9137799), mis kattub taotletava Korba liivakarjääriga.

Uus väike-konnakotka pesa planeeritaval karjäärialal välistab karjääri rajamise selles asukohas, sest 100 meetri raadiusega püsielupaik on sihtkaitsevööndi kaitsekorraga, kus kaevandada ei lubata. Püsielupaigaga piirneval alal oleks häiringute mõju oluline kogu karjäärialal, sest asub konnakotka häirimistundlikus pesitsuselupaigas.

Eeltoodu alusel esineb MaaPS § 55 lg 2 p-s 12 sätestatud alus keskkonnaloa andmisest keeldumiseks, arvestades et kavandatav tegevus ei vasta kehtivatele õigusaktidele KeÜS § 52 lõike 1 punkti 4 tähenduses.

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.